

VŠETCI UKÁŽTE ZOSTATKY NA ÚČTE! MAFIÁNSKY MINISTER MIKULEC CHCE ODHALIŤ “ŠPINAVÉ” PENIAZE. A HLAVNE KOHO BY EŠTE MOHOL VYDIERAŤ

- CZ24 News | 3. dubna 2021



SLOVENSKO: Vy viete, koľko financií máte na účte, ale chce to vedieť aj štát. Konkrétne chce poznať, aký je váš aktuálny bankový zostatok. Minie na to odhadom tri milióny eur, hoci európska legislatíva hovorí o predpokladaných nákladoch 500-tisíc eur. Môže za to chystaná reforma na boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, ktorá je zahrnutá do plánu obnovy. Problémov je však oveľa viac.

Rezort vnútra pripravuje vlastný návrh vytvorenia centrálneho registra účtov, ktorý ide výrazne nad rámec európskej legislatívy. Schváliť ho chce od augusta tohto roka, pričom gestorom bude rezort financií.

Hoci jedným z cieľov plánu obnovy je výrazný boj proti goldplatingu, teda prijímania prísnejších noriem ako požadujú európske pravidlá, Slovensko ide proti tomu. A zasiahne pritom aj do ľudských práv, ochranu bankového tajomstva či citlivých údajov.

Register účtov na obzore

Ministerstvo vnútra plánuje do leta vytvoriť register centrálnej evidencie účtov. V zmysle predloženého návrhu by mali banky poskytovať do neho okrem čísla účtu IBAN, identifikačných údajov klientov aj informáciu o zostatku na účte. Práve k tom smerovala časť pripomienok Slovenskej bankovej asociácie.

Tieto údaje budú musieť poskytovať o všetkých klientoch – spotrebiteľoch, fyzických osobách – podnikateľoch a právnických osobách. V prípade zostatku na účte nevidia žiadny praktický dôvod a ani oporu v európskych predpisoch na zápis tohto údaju do registra. Navyše, vzhľadom na časový

posun, s ktorým budú banky hlásiť zostatky na účtoch, bude tento údaj vždy neaktuálny, uvádza SBA v pripomienkach.

Možnosť získať prístup k tak citlivému údaju chráneného bankovým tajomstvom, bude iba výrazne zvyšovať riziko možného obchádzania a zneužívania oprávnení. Banky tiež potrebujú na závažnejšie úpravy IT systémov minimálne rok od zverejnenia požiadaviek. Zatiaľ sa o tomto návrhu rezortu ani len nediskutovalo, otázne je, či sa vôbec bude.

Vyriešenie staronovej úlohy

Požiadavka centrálnej evidencie účtov (CEÚ) nie je nová, naopak je to evidencia, ktorá v iných krajinách EÚ už roky funguje. Jej zavedenie podľa Richarda Marka, špecialistu na digitálne riešenia a člena predstavenstva Digital Systems vyžaduje 5. AML smernica. Do našej legislatívy mala byť začlenená ešte do konca minulého roka.

„Táto evidencia má skutočne pomôcť boju proti trestnej činnosti a praniu špinavých peňazí. Tiež zjednodušíť prístup oprávnených osôb k informáciám o účtoch vedených v konkrétnej krajine, neskôr v rámci celej EÚ,“ hovorí R. Marko.

CEÚ funguje od roku 2016 napríklad v susednom Česku, avšak len na princípe denných hlásení základných, tzv. statických informácií o účtoch, ktoré vedie Česká národná banka. V Rakúsku sú dáta poskytované mesačne, na základe žiadosti.

„Každá žiadosť musí byť podložená konkrétnym vyšetrovaním či podozrením, Vždy sa viaže na konkrétne číslo účtu alebo konkrétnu osobu. Nemôžu si vyžadovať informácie druhové alebo množstevné,“ konštatuje R. Marko.

Diskusia o pláne obnovy „Efektívna verejná správa“ zo dňa 16. marca, zverejnená na sociálnej sieti rezortu financií, potvrdila jasné zámery vlády Igora Matoviča v tomto smere. V úlohe moderátora ju viedol dnes už exminister Eduard Heger s ministerskou spravodlivosťou Máriou Kolíkovou a ministrom vnútra Romanom Mikulcom.

„Chceme v rámci reformy, ktorú sme navrhli, aktívne posilniť hlavne finančné vyšetrovanie, ktoré bolo v minulosti zaznávané,“ uviedol R. Mikulec. Napríklad finančná spravodajská jednotka mala už dávno fungovať nielen personálne, ale aj technicky. Poukázal tiež na zákon k zaistovaniu majetku, ktorý predložila ministerka spravodlivosť Mária Kolíková a začal platiť od januára tohto roka.

Návrh rezortu má vážne nedostatky

Návrh rezortu vnútra tak, ako ho prvotne uvádza plán obnovy, považuje špecialista R. Marko za nesúladný s požiadavkami 5. AML smernice, aj s ďalšími európskymi reguláciami, napríklad všeobecným nariadením na ochranu osobných údajov (GDPR).

„Štát si neurobil domácu úlohu. Zanedbal, čo v iných krajinách bežne funguje a snaží sa to opraviť takýmto nešťastným spôsobom,“ poznamenáva. Navyše na Slovensku de facto podľa neho nefunguje zabezpečená elektronická komunikácia medzi bankami a úradmi.

Preto polícia posielala bankám listy, tie musí niekto prečítať, vyhľadať informácie, naformulovať odpovede a následne zaslať informácie polícii. „V iných krajinách je táto komunikácia často elektronická a do veľkej miere automatizovaná na základe rôznych platforiem, ktoré bývajú priamo napojené na niektoré systémy banky. Rezort vnútra chce sanovať tento neutešený stav, a pritom má záľusť aj na informácie, ktoré nie sú vyžadované európskou reguláciou,“ konštatuje expert na

digitálne riešenia.

Zmeny neoslovili všetkých

Rezort vnútra uvádza, že povinnosť vybudovať centrálny register účtov (CRU) vyplýva zo smernice Európskeho parlamentu a 5. AML Smernice. Okrem určenia minimálneho rozsahu údajov umožňujú zväžiť istú flexibilitu pre členské štáty, teda budú vyžadovať aj ďalšie informácie, ktoré považujú za dôležité, prezrádza hovorca Peter Lazarov.

Informácie z CRÚ sa podľa neho budú poskytovať polícii, orgánom činným v trestnom konaní, kriminálnemu úradu finančnej správy, Slovenskej informačnej službe i vojenskému spravodajstvu. Rovnako aj Finančnej spravodajskej jednotke ministerstva financií SR.

„Údaj o zostatku na účte, v súlade s európskou legislatívou, možno považovať za dôležitú informáciu. Príslušným orgánom umožní efektívne vykonávať úkony súvisiace so zaistením výnosov z trestnej činnosti. Navrhuje sa, aby CRÚ obsahoval aj údaj o zostatku na účte,“ konštatuje hovorca.

Táto informácia je podľa neho dôležitá najmä v prípade, ak treba rozhodnúť o zaistení financií na účte, pričom prokurátor do príkazu na zaistenie uvádza aj sumu, na ktorú sa zaistenie vzťahuje.

Podnikatelia ostro namietajú

„Boju proti tzv. praniu špinavých peňazí treba rozhodne venovať pozornosť,“ hovorí Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR).

„Veríme, že sa nájdú účinné nástroje, ktoré môžu zabrániť nelegálnym finančným machináciám. Nevidíme dôvod na zavedenie tejto nadbytočnej regulácie, ktorá výrazným spôsobom zasahuje do súkromia ľudí, či firiem,“ objasňuje s tým, že majú obavy z možné zneužitia bankového tajomstva a citlivých údajov.

Zbieranie citlivých údajov občanov a firiem štátom, ktorý má za sebou bohatú históriu únikov i zneužívania informácií, je chodenie po veľmi tenkom ľade, myslí si Martin Hošťák, tajomník Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ). Ani slovenská legislatíva by nemala byť podľa neho prísnejšia ako tá bruselská.

„Pri CRÚ sa budú vyžadovať zostatky na účtoch, čo je požiadavka nad rámec EÚ legislatívy, a teda pomerne vážny prípad goldplatingu. Navyše s užitočnosťou informácie rovnajúcou sa nule, keďže tento údaj nebude nikdy aktuálny,“ podotýka M. Hošťák.

Tiež si kladie otázku, či vôbec štát disponuje spoľahlivými a kvalitnými analytickými kapacitami, ktoré budú vedieť zmysluplne uvedené informácie vyhodnotiť, ale osobne tomu neverí.

Zároveň tajomník RÚZ upozorňuje aj na neefektívne vynakladanie financií štátu kvôli vytvoreniu CRÚ. Podľa plánu obnovy sú odhadované náklady v sume 3 milióny eur. „Pritom súčasné rozšírenie riešenia aj pre účely 5. AML smernice v podobe osobitnej komunikácie, ktorá v súčasnosti funguje najmä pre nútený výkon súdnych rozhodnutí s bankami a na výmenu informácií, bude vyžadovať predpokladané náklady 500-tisíc eur,“ uzatvára

Zdroj: <https://www.trend.sk/>